

产四川西部。附生石壁上。模式标本采自四川峨眉山。

14. 台湾假瘤蕨

Phymatopteris taiwanensis (Tagawa) Pic. Serm. in Webbia **28** (2): 465. 1973; Jarrett et al., Ind. Fil. Suppl. **5**: 134. 1985. — *Phymatodes taiwanensis* Tagawa in Acta Phytotax. Geobot. **11**: 310. 1942. — *Phymatopsis taiwanensis* (Tagawa) Ching in Acta Phytotax. Sin. **9** (2): 185. 1964. — *Crypsinus taiwanensis* (Tagawa) Tagawa in Acta Phytotax. Geobot. **14**: 194. 1952; Shieh. De Vol et C. M. Kuo et al., Fl. Taiwan **1**: 177. 1975; 2nd ed. **1**: 480. 1994; C. M. Kuo in Taiwaniana **30**: 41. 1985.

根状茎横走，粗约2—3毫米，密被鳞片；鳞片黄棕色，披针形，基部圆形，盾状着生，顶端长毛状渐尖。叶柄长8—16厘米，禾秆色；叶片长8—16厘米，宽约1厘米，顶端尾状，基部楔形，或叶片戟状二至三裂，中间裂片长16—24厘米，宽1厘米，侧生裂片较短，约为中间裂片的一半；裂片的基部略收缩，中部最宽；边缘加厚，全缘，轻微波状，偶尔具稀疏缺刻。孢子囊群圆形，略凹陷，在叶表面通常明显可见。

产台湾（台中、南头、嘉义、苗栗）。生于山坡石上，海拔1500—2000米。

15. 金鸡脚假瘤蕨 图版 34: 1—3

Phymatopteris hastata (Thunb.) Pic. Serm. in Webbia **28** (2): 462. 1973; Jarrett et al., Ind. Fil. Suppl. **5**: 133. 1985. — *Polypodium hastatum* Thunb., Fl. Jap. 335. 1784; C. Chr., Ind. Fil. 532. 1906; Y. C. Wu, Polyp. Yaoshan 294. pl. 138. 1932. — *Phymatodes hastata* (Thunb.) Ching in Sinensia **3**: 344. 1933; Contr. Inst. Bot. Nat. Acad. Peiping **2** (3): 73. 1933. — *Phymatopsis hastata* (Thunb.) H. Ito in J. Jap. Bot. **11**: 99. 1935; Fil. Jap. **3**: pl. 385. 1944; Ching in Acta Phytotax. Sin. **9** (2): 188. 1964; Ic. Corm. Sin. **1**: 252. t. 503. 1972; 江苏植物志上册 **1**: 79. t. 122. 1977; B. Z. Ding et al., Fl. Henan. **1**: 109. T. 131. 1981; Fl. Liaoning. **1**: 120. Pl. 51. F. 4—5. 1988; Fl. Fujian. **1**: 243. t. 232. 1982; 陈仁钧, 安徽植物志 **1**: 199. 图 209. 1985; S. X. Xu in J. F. Cheng et G. F. Chu, Fl. Jiangxi **1**: 334. t. 347. 1993; C. F. Zhang et S. Y. Zhang. Fl. Zhejiang **1**: 322. t. 1—339. 1993. — *Crypsinus hastata* (Thunb.) Copel., Gen. Fil. 206. 1947; Nakaike, Enum. Pterid. Jap. 327. 1975; New Fl. Jap. Pterid. 643. t. 643a, 643b. 1992; K. Iwats., Ferns and Fern Allies of Jap. 276. pl. 190. f. 3—4. 1992; Shieh. De Vol et C. M. Kuo, Fl. Taiwan 2nd ed. **1**: 479. 1994. — *Drynaria hastata* (Thunb.) Fee, Gen. Fil. 346. 1852. — *Pleopeltis hastata* (Thunb.) T. Moore, Ind. Fil. 346. 1862. — *Polypodium arenarium* Baker in Kew Bull. **1895**: 56. 1895. — *Phymatopsis hastata* f. *arenaria* (Baker) Ching in Acta Phytotax. Sin. **9** (2): 188. 1964. — *Polypodium dolichopodium* Diels in Engl. Bot. Jahrb. **29**: 205. 1900. — *Polypodium hastatum* var. *doliichopodium* (Diels) C. Chr. in Acta



图版 34 1—3. 金鸡脚假瘤蕨 *Phymatopteris hastata* (Thunb.) Pic. Serm.: 1. 植株全形; 2. 戟裂叶片; 3. 不分裂的叶片。4—6. 三出假瘤蕨 *Phymatopteris trisecta* (Baker) Pic. Serm.: 4. 植株, 示毛被; 5. 叶片, 示中央裂片大; 6. 根状茎上的鳞片。7—9. 尖裂假瘤蕨 *Phymatopteris oxyloba* (Wall. ex Kunze) Pic. Serm.: 7. 植株全形; 8. 较小的叶片; 9. 三裂的叶片。(蔡淑琴绘)

Horti Gotob. 1: 103. 1924. — *Phymatopsis hastata* f. *dolichopoda* (Diels) Ching in Acta Phytotax. Sin. 9 (2): 188. 1964. — *Polypodium hastatum* f. *pygmaeum* Maxim., Pl. As. Or. Fragm. 73. 1879. — *Phymatopsis hastata* f. *pygmaea* (Maxim.) H. Ito in Honda, Nom. Pl. Jap. 20. 1939; Ching in Acta Phytotax. Sin. 9 (2): 188. 1964. — *Polypodium hastatum* var. *simplex* Christ in Bull. Acad. Geogr. Bot. 1906: 105. 1906; C. Chr. in Acta Horti Gothob. 1: 103. 1924. — *Phymatopsis hastata* f. *simplex* (Christ) Ching in Acta Phytotax. Sin. 9 (2): 188. 1964. — *Phymatopsis chenkouensis* Ching in Acta Phytotax. Sin. 9 (2): 188. 1964. — *Phymatopteris chenkouensis* (Ching) Pic. Serm. in Webbia 28 (2): 461. 1973; Jarrett et al., Ind. Fil. Suppl. 5: 132. 1985. — *Phymatopsis hunyaensis* Ching in Acta Phytotax. Sin. 9 (2): 187. 1964. — *Phymatopteris hunyaensis* (Ching) Pic. Serm. in Webbia 28 (2): 462. 1973; Jarrett et al., Ind. Fil. Suppl. 5: 133. 1985. — *Phymatopsis rotunda* Ching in Acta Phytotax. Sin. 9 (2): 186. 1964. — *Phymatopteris rotunda* (Ching) Pic. Serm. in Webbia 28 (2): 464. 1973; Jarrett et al., Ind. Fil. Suppl. 5: 134. 1985. — *Phymatopsis simplicifolia* Ching in Acta Phytotax. Sin. 9 (2): 187. 1964; Ching et al. in C. Y. Wu, Fl. Xizang. 1: 320. pl. 81. f. 6—7. 1983. — *Phymatopteris simplicifolia* (Ching) Pic. Serm. in Webbia 28 (2): 464. 1973; Jarrett et al., Ind. Fil. Suppl. 5: 134. 1985. — *Phymatopsis similis* Ching apud C. Y. Wu, Fl. Xizang. 1: 319. 1983. — *Phymatopsis tarningensis* Ching in Wuyi Sci. J. 1: 10. 1981. — *Phymatopsis shandonensis* J. X. Li et C. Y. Wang in Acta Phytotax. Sin. 22 (2): 165. t. 2. 1984; Fl. Shandong. 1: 143. T. 76. 1990.

土生植物。根状茎长而横走，粗约 3 毫米，密被鳞片；鳞片披针形，长约 5 毫米，棕色，顶端长渐尖，边缘全缘或偶有疏齿。叶远生；叶柄的长短和粗细均变化较大，长约为 2—20 厘米，直径约在 0.5—2 毫米范围，禾秆色，光滑无毛。叶片为单叶，形态变化极大，单叶不分裂，或戟状二至三分裂；单叶不分裂叶的形态变化亦极大，从卵圆形至长条形，长约 2—20 厘米，宽 1—2 厘米，顶端短渐尖或钝圆，基部楔形至圆形；分裂的叶片其形态也极其多样，常见的是戟状二至三分裂，裂片或长或短，或较宽，或较狭，但通常都是中间裂片较长和较宽。叶片（或裂片）的边缘具缺刻和加厚的软骨质边，通直或呈波状。中脉和侧脉两面明显，侧脉不达叶边；小脉不明显。叶纸质或草质，背面通常灰白色，两面光滑无毛。孢子囊群大，圆形，在叶片中脉或裂片中脉两侧各一行，着生于中脉与叶缘之间；孢子表面具刺状突起。

产云南、西藏、四川、贵州、广西、广东、湖南、湖北、江西、福建、浙江、江苏、安徽、山东、辽宁、河南、陕西、甘肃、台湾等。生林缘土坎上。日本、朝鲜和俄罗斯远东地区等也有分布。模式标本采自日本。